

Nr 147.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51, i vad avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Fjärde huvudtiteln.

1:o) **Vissa anslag till armén.** I propositionen nr 108 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 16 mars 1951, föreslagit riksdagen, bland annat,

dels att å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 under fjärde huvudtiteln anvisa följande reservationsanslag, nämligen till

Armén: Övriga expenser m. m.	kronor	90 000
Armén: Beklädnad m. m.	»	1 680 000
Armén: Inventarier m. m.	»	200 000
Armén: Övningar m. m.	»	4 250 000
Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m.	»	15 200 000
Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.	»	8 000 000
Sjukvårdsmateriel	»	50 000

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med i förberörda statsrådsprotokoll angivna grunder medgiva utläggande av beställningar å tygmateriel m. m. för armén under budgetåret 1950/51 inom ramen för 23 500 000 kronor.

Utskottet. Ifrågavarande förslag äro föranledda av Kungl. Maj:ts i februari 1951 med hänsyn till det utrikespolitiska läget fattade beslut om forcering av repetitionsövningsprogrammet. Under hänvisning till vad utskottet under vederbörliga punkter i sitt denna dag avgivna utlåtande nr 4 anför rörande härav uppkommande merkostnader, därvid utskottet avstyrker de i anledning av förenämnda proposition väckta motionerna I: 398 och II: 519 om avslag å propositionen i där berörda delar, får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 398 och II: 519, såvitt nu är i fråga, I. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa följande reservationsanslag, nämligen till

- a) *Armén: Övriga expenser m. m.* 90 000 kronor;
- b) *Armén: Beklädnad m. m.* 1 680 000 kronor;

- c) *Armén: Inventarier m. m.* 200 000 kronor;
- d) *Armén: Övningar m. m.* 4 250 000 kronor;
- e) *Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m.* 15 200 000 kronor;
- f) *Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.* 8 000 000 kronor;
- g) *Sjukvårdsmateriel* 50 000 kronor;

II. bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 16 mars 1951 angivna grunder medgiva utläggande av beställningar å tygmateriel m. m. för armén under budgetåret 1950/51 inom ramen för 23 500 000 kronor.

2:o) **Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m.** I propositionen nr 150 har Kungl. Maj:t (bilaga 4, punkt 1, s. 17 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 16 mars 1951) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 32 000 000 kronor.

Vid anmälan av propositionen nr 1951: 110 angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1951/52 m. m. (punkt 12) har departementschefen framhållit, att flygförvaltningen enligt numera verkställd utredning beräknar, att belastningen å betalningsanslaget till anskaffning av flygmateriel m. m. under budgetåren 1950/51 och 1951/52 kommer att — oavsett i förenämnda proposition berörda organisationsförstärkningar — med icke mindre än 87 miljoner kronor överstiga vad som står till förfogande för budgetåret 1950/51 jämte det i årets statsverksproposition äskade anslaget för nästa budgetår. Av merkostnaderna angivas 55,7 miljoner kronor belöpa på prisstegringar medan återstoden i huvudsak föranledes av vissa av beredskapsskäl vidtagna åtgärder. Det avsevärda belopp som beräknats för prisstegringar förklaras delvis av att beräkningarna rörande kostnaderna för flygmaterielansaffningen i stort sett icke justerats sedan år 1948. Det har, framhåller departementschefen, icke varit möjligt att på den korta tid som stått till buds närmare granska de av flygförvaltningen framlagda beräkningarna. Departementschefen anser sig därför icke beredd att nu föreslå, att desamma skola föranleda uppräknig av flygvapnets kostnadsram. Denna fråga har ansetts böra upptagas till prövning i samband med behandlingen av flygförvaltningens medelsäskanden för budgetåret 1952/53. Då det emellertid icke bör riskeras, att den av statsmakterna beslutade flygmaterielansaffningen fördröjes av brist på betalningsmedel, anser departementschefen sig böra tillstyrka, att de av flygförvaltningen äskade beloppen nu anvisas. Departementschefen beräknar således för budgetåret 1950/51, utöver redan anvisade anslag, ytterligare 32 miljoner kronor och för budgetåret 1951/52, utöver det i statsverkspropositionen äskade anslaget, 55 miljoner kronor. Hos riksdagen äskat bemyndigande att utlägga beställningar bör ökas med motsvarande belopp, tillhoppa 87 miljoner kronor.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 100 i sitt denna dag avgivna utlåtande nr 4 hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 32 000 000 kronor.

3:o) **Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet.** Kungl. Maj:t har i förberörda proposition nr 150 (punkt 2, s. 17 och 18) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 5 400 000 kronor.

Försvarets forskningsanstalt har framhållit, att under föregående och innevarande budgetår avsevärda kostnadsökningar inträffat. Dessa ökningarna, vilka föranletts av kronans devalvering och varuprisstegringar såväl i utlandet som inom landet, ha för tiden den 1 juli 1949—den 30 juni 1951 beräknats uppgå till sammanlagt 600 000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att en begränsning av verksamheten vid forskningsanstalten synes om möjligt icke under nuvarande förhållanden böra komma i fråga. För att verksamheten skall kunna fortgå i sin nuvarande omfattning synes det vara ofrånkomligt att redan under innevarande budgetår ställa ytterligare medel till anstaltens förfogande under anslaget till viss forskningsverksamhet. Departementschefen har dock funnit sig icke kunna tillstyrka, att för ändamålet anvisas mer än 500 000 kronor.

Utskottet, som i sitt utlåtande nr 4 denna dag föreslår att medel anvisas för forskningsverksamhetens bedrivande under nästa budgetår, finner sig böra tillstyrka, att medel i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag ställas till försvarets forskningsanstalts förfogande under innevarande budgetår för att täcka av prisstegringar m. m. förorsakade utgiftsökningar.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

4:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i förberörda proposition nr 150 framställda förslag (punkt 3, s. 18 och 19) och under erinran, att förevarande anslag för innevarande budgetår uppförts med 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

Stockholm den 18 maj 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Gränebo, Mannerskantz, Ohlon, Leander, Gillström, Rosenberg, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Alfred Nilsson, Einar Persson, Ivar Persson, Birger Andersson, Edvin Thun och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Svensson i Grönvik, Andersson i Malmö, Mårtensson i Uddevalla, Lindholm, Ståhl, Åkerström, Kollberg, Wedén, Johansson i Mysinge, Svensson i Alingsås och Hjalmarson.
